

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/78/2023
Identifikačné číslo spisu:	2116215184
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2116215184.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Trnava, Ludvíka van Beethovena 26, IČO: 00 175 480 ako správca vo vlastnom mene zastupujúci a konajúci na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome súpisné číslo XXXX na ulici Š.A. M. XX-XX, V., zastúpeného advokátskou kanceláriou UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Mliekarenská 2, IČO: 36 662 291, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Prima banka Slovensko, a. s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/14/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2022 sp. zn. 26Co/93/2021, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2022 sp. zn. 26Co/93/2021 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 23. júna 2021 č.k. 37C/14/2017-415 o zamietnutí žaloby a priznaní žalovanej nároku na náhradu trov konania a žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením súdu prvej inštancie. Žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome súpisné číslo XXXX na N. Š. M. XX-XX, V. v zastúpení žalobcom - správcom ako zákonným zástupcom, ako dlžníci, uzavreli dňa 13. novembra 2007 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/089/07 (ďalej aj „zmluva o termínovanom úvere“), ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1 750 000 Sk za účelom zateplenia vonkajších stien bytového domu, opravy strechy, výmeny okien a opravy loggiových okien. V konaní sa žalobca ako správca bytového domu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný neoprávnene zvýšil od 1. júla 2011 úrokové rozpätie z

0,90 % p.a. na 2,50 % p.a. Žalobca pritom žiadal vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1. júla 2011 do 10. novembra 2017. Suma bezdôvodného obohatenia mala v konečnom dôsledku predstavovať sumu 2 107,26 eura ako rozdiel medzi sumou, ktorú vlastníci bytov žalovanej zaplatili po zvýšení úrokovej sadzby a sumou, ktorú by zaplatili na úrokoch bez zvýšenia úrokovej sadzby. Nebolo sporným, že úver bol splácaný v zmysle prehľadu splátok úveru. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

3. Odvolací súd ku kontraktáčnému procesu doplnil, že prebehol medzi žalovanou ako bankou a správcom, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť a ak pri neskorších zmluvách nezasiahol, iba z vlastného rozhodnutia, nie preto, že by bola zmluva formulárová. Vzhľadom na veľký časový odstup od uzavretia konkrétnej zmluvy a veľké množstvo uzatváraných obdobných zmlúv je ťažko očakávať, že bude preukázaný konkrétny priebeh uzatvárania tejto konkrétnej zmluvy, ako to požadoval žalobca v replike. S poukazom na predloženú argumentáciu mal za to, že zmluvné dojednanie v bode 5.5. zmluvy je potrebné považovať za individuálne dojednanie. Zároveň je dôvodné očakávať, že správca ako profesionál v oblasti uzatvárania úverových zmlúv za vlastníkov bytov by formulárovú zmluvu ani nepodpísal. Z obsahu výpovedí svedka A. S. je zrejmé, že kontraktálny proces prebiehal, žalobca mal možnosť pripomienkovať návrh zmluvy, preto odvolací súd má za to, že zmluva a zmluvné podmienky boli dojednané individuálne. Z bodu 5.5 zmluvného dojednania je zrejmé, že žalobca si bol vedomý toho, že banka môže jednostranne meniť úrokovú sadzbu v prípadoch uvedených v ustanovení, čomu zodpovedalo jazykové vyjadrenie ustanovenia, predchádzajúce rokovania banky a žalobcu, ako aj následné správanie sa, keď žalobca aplikáciu uvedeného ustanovenia akceptoval. Odvolací súd mal za to, že zákonné podmienky dojednania jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v danom prípade boli splnené, keď dôvod jednostranného zvýšenia úrokovej sadzby bol v predmetnej zmluve dohodnutý a zároveň jej zmena bola oznámená žalobcovi, preto dojednanie v bode 5.5 zmluvy nemôže byť z uvedeného hľadiska neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

4. Odvolací súd konštatoval, že správca je povinný dodržiavať aj § 8b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“), z čoho vychádza aj otázka prípadnej zodpovednosti za škodu vo vzťahu k vlastníkom bytov a nebytových priestorov. Odvoláciu námietku žalobcu, týkajúcu sa neplatnosti dojednaného ustanovenia čl. 5.5 Zmluvy nepovažoval za opodstatnenú, poukazujúc aj na rozhodnutie v inej veci Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 23Co/185/2019. Odvolací súd nevidel dôvod neplatnosti sporného právneho úkonu ani pre rozpor s dobrými mravmi a rovnako nezistil ani porušenie princípu rovnosti sporových strán podľa čl. 6 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za dostatočne odôvodnený.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že predmetom konania a z toho vyplývajúceho súdneho prieskumu nie je článok 2.2.4 zmluvy, ale článok 5.5 zmluvy (zmenová klauzula). Výklad zákona prvoinštančným a odvolacím súdom je extrémne nespravodlivý a vedie k úplnej nemožnosti posudzovania zmenových klauzúl obsiahnutých v § 53 ods. 4 písm. i) a j) Občianskeho zákonníka. Podľa dovolateľa odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu neposkytuje logické, presvedčivé argumenty a popisy úvah súdov, ako dospeli, na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalovaná preukázala individuálne dojednanie predmetnej zmluvy. Aj napriek tomu, že žalovaná nikdy neprodukovala žiadny dôkaz, nenavrhol preukazovanie individuálneho dojednania so spotrebiteľmi v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súdy zamietli žalobu z dôvodu preukázania individuálneho dojednania. Výpovedami svedkov a listinnými dôkazmi bol vysvetlený, aj to len čiastočne, nejednoznačne a neúplne „kontraktálny proces“, ale takto žalovanou produkované dôkazy vôbec nepreukazujú individuálne dojednanie zmluvných podmienok v prípade uzavretia konkrétnej zmluvy, medzi žalovanou a spotrebiteľmi. Spotrebiteľom sú jednotliví vlastníci bytov a nebytových priestorov a nie správca. Súd nižších inštancií však prekleňovali nedostatok individuálneho dojednávania

spotrebiteľmi cez priebeh „kontrakčného procesu“ medzi zamestnancom banky a zástupcom správcu (prokuristom), čo je neprípustné a nemá oporu v ustanoveniach Občianskeho zákonníka. Zmluva bola predložená žalovanou bez možnosti do nej zasiahnuť. Zmluvné podmienky banky sú podľa žalobcu nejasné, neprimerané a dostávajúce spotrebiteľa do nevýhodnejšej polohy oproti veriteľovi, a to najmä pri práve banky rozhodnúť o zvýšení vlastnej marže. Zo strany banky tak môže dôjsť k uplatneniu svojvoľného prístupu. Odvolací súd sa nezaoberal určitosťou a zrozumiteľnosťou bodu 5.5 zmluvy, a teda nedošlo k jeho právnomu posúdeniu a výkladu najmä s poukazom na neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Argumentáciu dovolateľ podporil rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorých musí byť zmluvná podmienka spojená so zmenou poplatkov jasne formulovaná, aby mohol spotrebiteľ na základe jasných kritérií predpokladať prípadné zmeny poplatkov. Túto zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú, čo spôsobuje neplatnosť. Následne namietal nevykonanie niektorých dôkazov, z ktorých by vyplynul iný skutkový stav. Skutkový stav ustálený súdom spojeným s individuálnym dojednaním a zvýšením úrokového rozpätia nie sú v súlade s vykonaným dokazovaním, ale v príkrom rozpore so skutočnosťami, ktoré z neho vyplynuli. Nakoľko oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia neobsahovalo žiaden dôvod, spotrebiteľia nemohli zistiť, či tento existoval v zmysle zmenovej klauzuly 5.5. Odvolací súd sa nezaoberal, prečo list z NBS z 28. apríla 2015 nebolo možné vykonať ako dôkaz.

6. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodnil žalobca položením otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie veci a ktoré neboli dovolacím súdom vyriešené: „1/ Je možné individuálne dojsť v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné ustanovenia s inou osobou ako spotrebiteľom? Môže dodávateľ, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania zmluvnej podmienky v súlade s § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských zmluvách uniesť dôkazné bremeno individuálneho dojednania podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka prostredníctvom svedeckých výpovedí v iných súdnych konaniach, popisujúcich všeobecne kontraktačné konanie v iných zmluvných vzťahoch s inými spotrebiteľmi, ktoré o viac ako 3 roky predchádzalo uzavretiu v súdnom konaní preskúmvanej spotrebiteľskej zmluvy? 3/ Sú podmienky uvedené v § 53 ods. 4 písm. a) až w) Občianskeho zákonníka spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny a sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak sú individuálne dojednané, považované za neprijateľné a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, alebo sa na ne vzťahuje režim druhej vety § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka? 4/ Aké sú výnimky aplikácie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka na posudzované neprijateľné zmluvné podmienky; patria medzi ne „iné skutkové okolnosti“, „netotožnosť“, prípadne iné zákonné výnimky? 5/ Je možné značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka hodnotiť podľa súdom hypoteticky nastolenej otázky, že by dodávateľ mohol na základe takto formulovaného ustanovenia aj znížiť úrokovú sadzbu, pričom však nikdy k zníženiu nedošlo?“. 6/ Možno vylúčiť súdny prieskum zmeny pôvodne zmluvne dohodnutého predmetu plnenia alebo ceny plnenia aplikáciou ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa jedná o zmenovú klauzulu podliehajúcu právnej úprave podľa § 53 ods. 3 písm. i) prípadne j) Občianskeho zákonníka a nie pôvodne dojednanú cenu plnenia resp. predmet plnenia?

7. Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie

8. Žalovaná označila dovolanie za neprípustné a žiadala, aby ho dovolací súd odmietol. Nesúhlas s odôvodnením rozhodnutia nezakladá vadu zmätočnosti. Rozhodnutie označila za vecne správne a riadne odôvodnené. Už len argumentácia názormi odvolacieho súdu predpokladá neexistenciu vady zmätočnosti. Odvolací súd nemusí odpovedať na každú jednu žalobcom nastolenú otázku, ak dáva odpoveď na všetky relevantné otázky, ktoré považuje odvolací súd v konkrétnom prípade za podstatné. Zo skutkového stavu je zrejmé, že zmluvný bod 5.5 bol individuálne dojednaný a nie je v neprospech spotrebiteľa, nakoľko mohlo dôjsť aj k zníženiu úroveňovej sadzby. Spotrebiteľia, s ktorými malo individuálne dojsť do zmluvy prebehnúť boli zastúpení správcem, ktorý konal v ich mene, a s ktorým bolo sporné ustanovenie individuálne dojednané. Argumentáciu podporila stanoviskom Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky R 78/2021. Skutkové zistenia súdov oboch inštancií označila za správne. Keďže došlo k dohode medzi bankou a správcou, považuje výklad pojmu „značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán“ za vedľajší nemajúci vplyv na výsledok sporu. Z dokazovania bolo zrejmé, že správcovi bola vysvetlená zmenová klauzula, a preto ju nepovažuje za neurčitú alebo nezrozumiteľnú. Žalobcom namietaná absencia rozporu sporného ustanovenia s dobrými mravmi bola konzumovaná spotrebiteľským prieskumom neprijateľných zmluvných podmienok. Z argumentácie žalobcu, v ktorej vytrhol z kontextu niektoré tvrdenia a dokumenty, ktoré boli vykonané ako dôkaz zákonným spôsobom, je zrejmé, že ide iba o jeho subjektívnu nespokojnosť s hodnotením dôkazov. Predmetom sporu nebolo posúdenie platnosti oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia, ale vydanie bezdôvodného obohatenia na základe tvrdenia, že čl. 5.5 zmluvy o úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd tak nemal dôvod posudzovať obsah textu oznámenia o zvýšení úrokového rozpätia. Tento dokument navyše nemá zákonom ani zmluvou predpísané náležitosti, z ktorých by bolo zrejmé, že dôvod musí byť uvedený v oznámení. Navyše, svedkovia potvrdili, že správca bol o dôvode zmeny podrobne informovaný na osobných rokovaníach. Žalobcom predložené otázky dovolaciemu súdu nie sú špecifikované, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Odkázal len na bod 2.4 A) - H) dovolania, v ktorom však nie sú formulované žiadne odpovede na položené otázky. Odhliadnuc od uvedeného spotrebiteľa boli zastúpení správcou. Najskôr sa správca zúčastnil rokovania bez vlastníkov bytov a teraz zasa tvrdí, že ich prítomnosť bola nevyhnutná. Za ďalšie, že v zmysle smernice 93/13/EHS za nekalú sa považuje iba taká zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, a táto podmienka napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy. Nemožno ani aplikovať § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko spotrebiteľ konajúci prostredníctvom správcu obsah zmluvy mohol ovplyvniť.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalobca dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) ako strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné. Dovolací súd preto napadnuté uznesenie podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a podľa § 450 CSP vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

10. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Žalobca namietal nepreukázanie individuálneho dojednanie zmluvných podmienok najmä s poukazom na zmenovú klauzulu 5.5, ktorú považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, jej neurčitosť, nedojednanie zmluvy priamo s vlastními bytov ako spotrebiteľmi namiesto správcu, svojvôľu banky pri zvyšovaní úrokovej sadzby bez uvedenia riadneho vysvetlenia, nedostatočné vysvetlenie kontrakčného procesu súdom, nevykonanie niektorých dôkazov, nezaobranie sa listom z NBS.

12. Podľa bodu 5.5 Zmluvy o termínovanom úvere z 13. novembra 2007 „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“.

13. Dovolací súd zistil, že obsahovo totožná zmluvná podmienka v bode 5.5. Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo dňa 16. decembra 2008 v znení : „, Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť

úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika Klienta. Zmena miery rizika Klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu Klienta stanoveného Bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy Klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je Banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k Úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“, bola už predmetom skúmania vo veci Okresného súdu Piešťany v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia medzi totožnými účastníkmi konania a vo výroku rozsudku zo dňa 13. augusta 2020 sp. zn. 14C/21/2017 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 bola vyhlásená za neprijateľnú. Dovolací súd rozsudkom zo dňa 31. mája 2023 sp. zn. 5Cdo/71/2022, dovolanie žalovanej Prima banky Slovensko, a.s. zamietol. V dôvodoch svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že „...spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Uvedené hľadisko je rozhodujúce pre materiálne posúdenie povahy spotrebiteľskej zmluvy, ktorú možno z tohto dôvodu nazvať aj zmluvou orientovanou na subjekty. O spotrebiteľskú zmluvu ide iba v prípade, ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, pretože z uvedeného vyplýva, že spotrebiteľ do právneho vzťahu vstupuje s cieľom obstaráť, resp. získať tovary a služby pre svoju osobnú spotrebu alebo pre potreby svojej domácnosti a členov rodiny. Je to charakter spotrebiteľa ako zmluvnej strany a účastníka právneho vzťahu, ktorý má zásadný právny význam aj pre účelové určenie obsahu a zamerania právneho vzťahu smerom k zabezpečovaniu osobných potrieb. Je zřejmé, že súčasne musí byť splnená podmienka zmluvnej účasti tak spotrebiteľa, ako aj dodávateľa. O spotrebiteľskú zmluvu pôjde aj v prípadoch, keď do spotrebiteľského záväzku vstupuje spotrebiteľ, ktorý je zo zákona zastúpený kvalifikovanou osobou ako zástupcom pre prípad dojednania konkrétnych služieb a tovarov a ich dodávky a pod. Takýmto prípadom je aj správca bytového domu, ktorý vychádzajúc zo zmocnenia udeleného vlastníkami bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, dojednáva konkrétne zmluvné podmienky dodávky a odberu tovarov a služieb v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov..Správca síce koná samostatne vo veciach zariadenia záležitostí bytového domu, môže však konať len v mene vlastníkov, čo znamená, že aj zmluvy, ktoré uzatvára, neuzatvára vo svojom mene, ale v mene vlastníkov. Správca pri uzatváraní zmlúv nevystupuje ako účastník týchto zmlúv (ako zmluvná strana), pretože plnenia zo zmlúv nie sú poskytované správcovi, teda nie sú realizované v jeho prospech, ale sú realizované v prospech jednotlivých vlastníkov bytov či nebytových priestorov. Práva a povinnosti z tejto zmluvy vznikajú vlastníkom bytov. Za spotrebiteľský spor považuje právna veda aj prax spor o akejkoľvek otázke týkajúcej sa (vyplývajúcej zo) spotrebiteľskej zmluvy, napríklad či zmluva vznikla, či je platná, či naďalej trvá, ďalej otázky výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, posúdenie nárokov z nej vyplývajúcich, ako aj nárokov z jej porušenia a iné. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné. Predmetom konania v danom prípade je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovanou z plnenia z úverovej zmluvy, majúcej charakter spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ide o nárok vlastníkov bytov, za ktorých koná ich správca ako priamy zástupca (§ 8b zákona č. 182/1993 Z.z.), teda spotrebiteľov, uplatnený voči banke ako právnomu nástupcovi subjektu, ktorý im úver poskytol, v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, teda dodávateľovi. Súd v základnom konaní preto správne aplikovali ustanovenia § 290 až 300 CSP...“.

14. V podanom dovolaní dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody v zmysle § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom vec prejednávajúci senát považoval v tomto prípade za opodstatnené (na základe skutočností uvedených pod bodom 13 tohto rozhodnutia) dať prednosť vecnému prieskumu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu pred procesným prieskumom (pozri obdobne rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/198/2019, 4Cdo/200/2019, 4Cdo/36/2020, 8Cdo/28/2017).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

16. Dovolací súd z rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 31. mája 2023 sp. zn. 5Cdo/71/2022 vychádzal ako z prejudikatúry, ktorá už vyhodnotila právnu otázku týkajúcu sa neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola v rozhodovacej praxi dovolacím súdom vyriešená (obdobne viď rozhodnutie z 15. augusta sp.zn. 7Cdo 74/2023).

17. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

19. Záverom dovolací súd uvádza, že v súvislosti s rozhodovaním zistil existenciu uznesenia najvyššieho súdu zo dňa 26. júla 2023 sp. zn. 9Cdo/135/2022 v obdobnom spore žalobcov 1) Bytové družstvo so sídlom v Trnave a spol. proti žalovanej Prima banka Slovensko, a.s. Žilina, ktorým bolo dovolanie žalobcu 1) odmietnuté, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 , písm. b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Vzhľadom na to, že uznesením sp. zn. 9Cdo/135/2022 nedošlo k meritórnemu prieskumu dovolania, dovolací súd vychádzal u predjudikatúry založenej rozsudkom sp. Zn. 5 Cdo/71/2022.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.